

STOMATIT KASALLIGINI KELIB CHIQISH SABABLARI

Otaboyev Asadbek

Buxoro Innovatsion Ta'lim va Tibbiyot Universiteti

Annotatsiya: Bu maqolada stomatit kasalligining kelib chiqish sabablari ko'rib chiqildi.

Kalit so'zlar: Stomatit, tasnifi, sabablari.

Stomatit – bu og'iz shilliq qavatining shikastlanishi. Davomiyligi va alomatlarining og'irligiga qarab, kasallik ikki shaklda – o'tkir yoki surunkali bo'ladi.

Bolalar va kattalardagi o'tkir stomatit tez rivojlanadi va yo'qoladi. Surunkali stomatitni davolash qiyin va uzoq davom etadi. Eski yaralarni o'rnida doimiy ravishda yangilari paydo bo'ladi (takrorlanadigan shakl). Vaqt o'tishi bilan og'iz shilliq qavatining distrofiyasi paydo bo'lishi mumkin. Shuningdek, kasallikning surunkali davrida leykoplakiya paydo bo'lishi mumkin.

Stomatitning tasnifi

Og'iz shilliq qavatida hosil bo'lgan elementlarga qarab, stomatologlar bu kasallikni quyidagi turlarga ajratadilar:

Aftoz stomatit. Shilliq qavatida yumaloq yoki oval yaralar (aftalar) paydo bo'ladi.

Kataral stomatit-og'iz shilliq qavatining yuzaki shikastlanishi. Bu og'izdan yomon hid, zararlangan hududlar atrofidagi terining shishishi va qizarishi, oq qoplama, til va milkdagi tish izlari, og'riq, tupukning ko'payishi, tana haroratining biroz ko'tarilishi va zaiflik bilan namoyon bo'ladi.

Yazvali-gangrenoz stomatit. Shilliq qavatda yaralar paydo bo'ladigan og'ir shakl, bu uning alohida joylarining o'limiga olib keladi. Bir vaqtning o'zida bir nechta to'qima qatlamlari (suyakka qadar) zararlanadi. Bemor kuchli zaiflikdan shikoyat qiladi.

Stomatitning sabablari Sababiga qarab, stomatit quyidagi turlarga ajraladi:

travmatik;

surunkali aftoz;

kandidoz;

gerpetik;

vezikulyar;

enterovirus;

bakterial (stafilokokk, streptokokk)

allergik.

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON, 2024

Travmatik stomatit og'iz shilliq qavati shikastlanishining natijasidir. Uning rivojlanishiga quyidagilar sabab bo'lishi mumkin:

o'tkir qirralarga ega bo'lgan katta karioz bo'shliqlar;

o'tkir tishlar, tish parchalari;

termal va kimyoviy og'iz kuyishi;

yomon o'rnatilgan qavslar, tojlar, protezlardan foydalanish;

tilni, lablarni, yonoqlarni doimiy ravishda tishlash odati;

tishlarning tartibsiz shakli;

juda issiq, sovuq yoki achchiq ovqatlarni iste'mol qilish;

chekish (tamaki tutuni shilliq qavatni bezovta qiladi);

shilliq qavatni shikastlaydigan mahsulotlar (yong'oq, pista va boshqalar).

Ko'pincha travmatik stomatit og'ziga hamma narsani olib boradigan yosh bolalarda tashxis qilinadi.

Surunkali aftoz stomatitning sabablari hali yaxshi tushunilmagan. Uning sabablari deb quyidagilar taxmin qilinadi:

stafilokokklar;

adenoviruslar;

autoimmun reaksiyalar (immunitet og'iz bo'shlig'ida joylashgan begona jismlarga to'g'ri javob bermaydi);

immunitetning buzilishi.

Kandidoz stomatit- zamburug' kasalligi bo'lib, unga Kandida jinsining zamburug'i sabab bo'ladi. Stomatologlar kasallikning ushbu shaklini rivojlanishiga olib keladigan omillarga quyidagilarni kiritadi:

chaqaloq yoshi (immunitetning shakllanmaganligi sababli);

qon kasalliklari, infeksiyalar, xavfli o'simtalar, OITS tufayli immunitetning pasayishi;

keksa yosh (immunitet kuchining tabiiy pasayishi);

homiladorlik (ayol tanasida gormonal o'zgarishlar);

og'iz gigienasiga rioya qilmaslik, protez taqish;

og'izning patologik quruqligi (past sifatli yuvish vositalaridan foydalanish natijasida bo'lishi mumkin);

qandli diabet (Kandida jinsining zamburug'lari qondagi glyukoza miqdori yuqori bo'lganda ko'payadi);

OIV (immunitetning pasayishiga olib keladi),

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON, 2024

sprey shaklidagi glyukokortikoidlarni qabul qilish (mahalliy immunitetni bostirishi qayd etilgan);

kuchli antibiotiklar bilan davolash (mikroflorani buzish).

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Rabinovich O. F., Rabinovich I. M., Abramova E. S. Shilliq qavatning liken planusining murakkab shakllari bo'lgan bemorlarda fotodinamik terapiyadan foydalanish og'iz qobig'i / Rossiya bioterapevtik jurnali. M., 2018 yil. 60-61 betlar.
2. Antonova A. A., Larinskaya A. V., Goncharik I. G. blyashka kislotaliligini turli darajalarda o'rganish boshlang'ich maktab yoshidagi bolalarda karies intensivligi (Xabarovsk) // G'arbiy Sibir akademik jurnali. 2013. T. 9. № 2. 45-sahifa.
3. Vasileva E. A. etiologiyaning zamonaviy jihatlari, surunkali aftöz stomatitning patogenezi, klinikalari, diagnostikasi va davolash // doktorant. 2013. 61-modda. № 6. 84-91 betlar.
4. Suerkulov E. S. klinik va laboratoriya ko'rsatkichlari bolalarda stomatitni kompleks davolash: muallif. dis. - qaniydi? ... kand. - qaniydi? asal. fanlar: 14.01.14 / E. S. Surkulov. Bishkek, 2020 yil. 39 soniya
5. Gilyeva O. S. og'iz bo'shlig'i shilliq qavati kasalliklari bilan og'rigan bemorlarni kompleks stomatologik reabilitatsiya qilish: protetik davolanishga oqilona yondashuvlar // hamma uchun stomatologiya. 2013. № 4. 9-14 betlar.